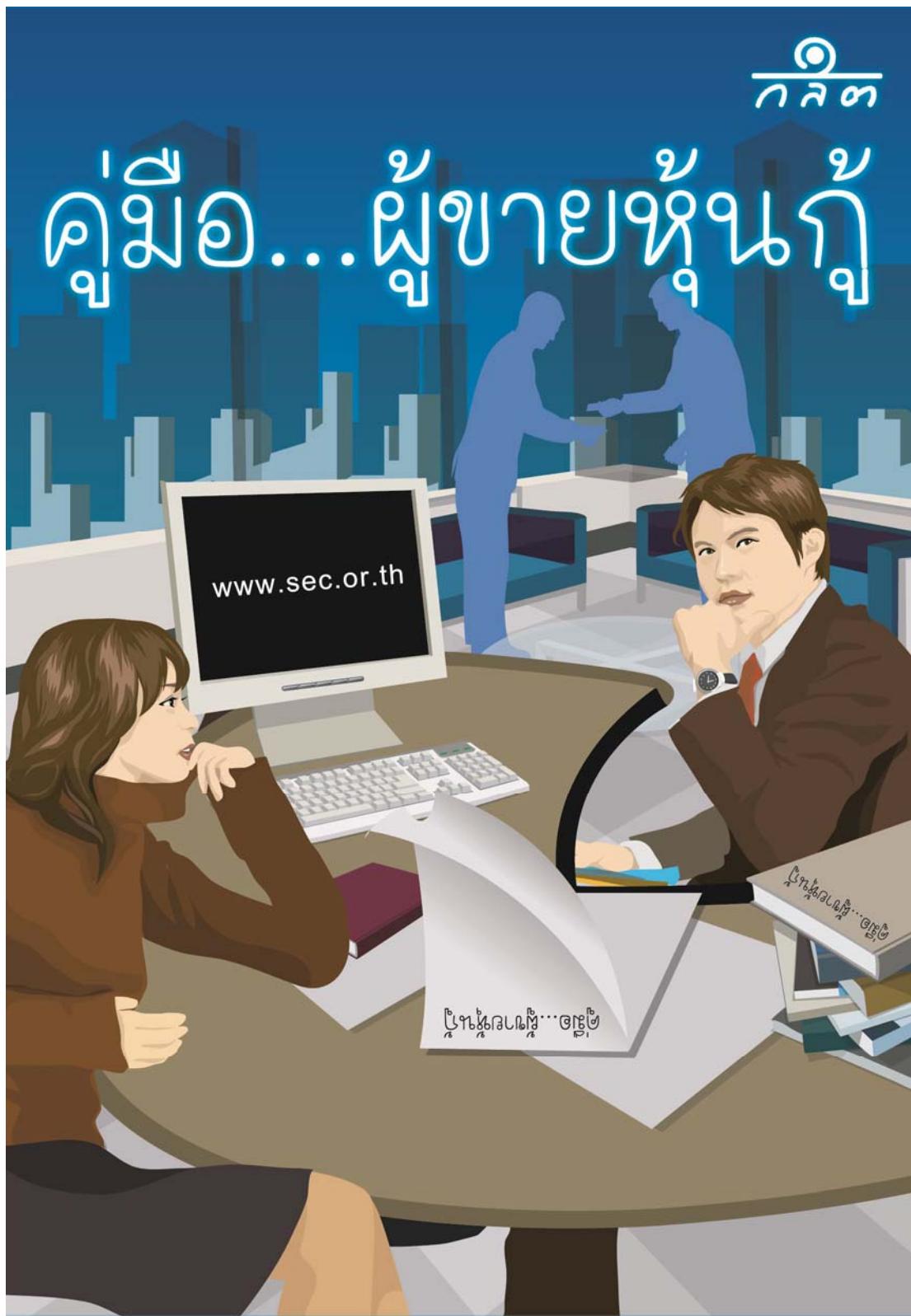


ຄລຕ

ເຊື່ອ...ຜູ້ຂາຍໜ້ານຸ່ງ



เอกสารฉบับนี้เป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและขายหุ้นกู้ (“ผู้ขาย”) ในการพูดคุยกับลูกค้าในเรื่องการลงทุนในหุ้นกู้ เพื่อจะได้ให้ข้อมูลครบถ้วนถูกต้อง โดยสาระสำคัญที่ผู้ขายควรอธิบายให้ผู้ลงทุนรับทราบและเข้าใจก่อนลงทุนคือ ลักษณะสำคัญๆ ของหุ้นกู้และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

## ตัวอย่างคำ답นีเกี่ยวกับลักษณะของหุ้นกู้

### ?**หุ้นกู้มีอายุเท่าไร และจะครบกำหนดได้ก่อนคืนเมื่อไหร่ ?**

นอกจากผู้ขายจะให้ข้อมูลอายุของหุ้นกู้ และระยะเวลาครบกำหนดได้ก่อนแล้ว ก็ควรแนะนำผู้ลงทุนให้เลือกลงทุนในหุ้นกู้ที่มีอายุสอดคล้องกับแผนการใช้เงินของตนเองด้วย เช่น หากต้องการใช้เงินในระยะเวลาอีก 5 ปีข้างหน้า ก็ไม่ควรเลือกลงทุนในหุ้นกู้ที่มีอายุคงเหลือมากกว่า 5 ปี เป็นต้น

### ?**หุ้นกู้บีให้ดออกเบี้ยและผลตอบแทนเท่าไหร่ ?**

ผู้ขายควรอธิบายให้ผู้ลงทุนทราบอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว (coupon rate) เงื่อนไขและระยะเวลาการจ่ายดอกเบี้ยของหุ้นกู้ เพื่อที่ผู้ลงทุนจะได้รู้ล่วงหน้าว่า ตนจะได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้หรือไม่? หรือมีปัจจัยอะไรที่จะมีผลกระทบต่อผลตอบแทนที่จะได้รับหรือไม่? ซึ่งการกำหนดอัตราดอกเบี้ยมีได้หลายรูปแบบ ดังนี้

◎ **หุ้นกู้ทั่วไป** มักกำหนดอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ อัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวหรืออัตราดอกเบี้ย แบบผสมผสาน

◎ **หุ้นกู้ที่ไม่กำหนดอัตราดอกเบี้ย** (Zero-coupon Bond) จะไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยระหว่างวัน ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเป็นส่วนต่างระหว่างราคาซื้อซึ่งจะต่ำกว่าราคาที่ตราไว้ (face value) กับราคาได้ก่อนที่จะจ่ายเต็มจำนวนตามราคาที่ตราไว้

- ▣ หุ้นกู้ที่มีเงื่อนไขผลตอบแทนแบบพิเศษ เช่น หุ้นกู้อนุพันธ์ซึ่งจ่ายดอกเบี้ยโดยอ้างอิงกับดัชนี หรือหุ้นกู้ที่เป็นตราสารแบบกึ่งหนึ่งกึ่งทุน (Hybrid) มีลักษณะคล้ายหุ้น ไม่มีอายุได้ถอน จ่ายดอกเบี้ยเฉพาะปีที่มีกำไรเท่านั้น

สำหรับหุ้นกู้ที่มีการซื้อขายกันอยู่แล้วในตลาด อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนจะคำนวณได้จากอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการถือหุ้นกู้นั้น จนครบอายุได้ถอน (Yield to maturity: YTM)

### ?

#### หุ้นกู้มีเงื่อนไขอื่นใดที่ควรให้ความสนใจบ้าง ?

ผู้ขายควรอธิบายเงื่อนไขพิเศษที่ติดมากับหุ้นกู้นั้น (ถ้ามี) เพราะผู้ลงทุนจะได้เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง ตัวอย่างเงื่อนไขพิเศษเหล่านั้น เช่น

- ▣ หุ้นกู้ที่มีเงื่อนไขว่าบริษัทผู้ออกสามารถซื้อคืนหุ้นกู้ (call option) ก่อนครบอายุหุ้นกู้
- ▣ หุ้นกู้ด้อย/ไม่ด้อยสิทธิ คือ หุ้นกู้ที่มีเงื่อนไขลำดับสิทธิเรียกร้องทรัพย์สินจากผู้ออกหุ้นกู้ในกรณีที่ประสบปัญหาล้มละลาย
- ▣ หุ้นกู้มี/ไม่มีประกัน คือ การที่ผู้ออกหุ้นกู้หากทรัพย์ ทรัพย์สินมavanaugh เป็นหลักประกันหรือบุคคลที่ 3 มาค้ำประกันหากผู้ออกหุ้นกู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้



## ตัวอย่างคำ답นากับความเสี่ยงของหุ้นกู้

**Credit risk** คือ ความเสี่ยงด้านความบ่าเบื่อที่  
ของบริษัทผู้ออกหุ้นกู้ ที่อาจจะประสบปัญหาฐานะทางการเงิน  
และไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่ผู้ลงทุนได้

### ตัวอย่างคำ답นากับความเสี่ยงด้าน Credit risk:



หุ้นกู้นี้มีความบ่าเบื่อดีดีด้านเครดิตเป็นอย่างไร เมื่อลงทุนไปแล้ว  
จะได้รับดอกเบี้ยและเงินต้นคืนตามกำหนดหรือไม่ ?

ผู้ขายควรอธิบายให้ผู้ลงทุนทราบว่า ความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของ  
หุ้นกู้นั้นสามารถพิจารณาได้จากฐานะและผลการดำเนินงานของผู้ออกหุ้นกู้ เพื่อ  
ประเมินว่าจะได้รับผลตอบแทน (ดอกเบี้ยและเงินต้น) คืนตรงเวลาและครบถ้วน  
หรือไม่ โดยข้อมูลที่เป็นตัวช่วยบอกความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ออกหุ้นกู้  
และตัวหุ้นกู้คือ ข้อมูลอันดับเครดิต (credit rating)



หุ้นกู้นี้ได้ issue rating เก่าไฉ ? มี rating outlook เป็นอย่างไร ?

ผู้ขายควรแนะนำให้ผู้ลงทุนดูข้อมูลอันดับเครดิตซึ่งได้แก่ issuer rating,  
issue rating, rating outlook (แนวโน้มอันดับเครดิตในอนาคต ที่บอกความเป็น  
ไปได้ในอนาคตอันใกล้ๆ อันดับเครดิตของบริษัทผู้ออกหุ้นกู้จะมีโอกาสที่จะเปลี่ยน  
แปลงไปในทิศทางใด) และ credit alert (รายงานเครดิตพิเศษ ที่เตือนผู้ลงทุนให้  
จับตาดูข้อมูล rating อย่างใกล้ชิดในกรณีที่มีเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบใดทางหนึ่งต่อ  
บริษัทแต่อาจยังไม่ชัดเจนว่าจะส่งผลไปในทางใด)

หุ้นกู้ที่อยู่ในระดับ investment grade หรือระดับที่น่าลงทุนได้ คือ  
**BBB-ขึ้นไป**



## เป็นหุ้นกู้ที่มีประกันหรือด้อยสิทธิหรือไม่ ?

ผู้ขายควรอธิบายว่าหุ้นกู้มีประกันจะมีความเสี่ยงทางด้านเครดิตต่ำกว่าหุ้นกู้ที่ไม่มีประกัน เนื่องจากยังมีหลักประกันเพื่อนำมาชำระหนี้ให้ผู้ลงทุนได้หากผู้ออกหุ้นกู้ล้มละลาย ส่วนหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิจะมีความเสี่ยงด้านอันดับเครดิตต่ำกว่าหุ้นกู้ด้อยสิทธิเนื่องจากผู้ลงทุนจะมีสิทธิเรียกร้องสินทรัพย์เพื่อการชำระหนี้ในระดับที่ต่ำกว่าหุ้นกู้ด้อยสิทธิ

**Interest rate risk** คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดมีการเปลี่ยนแปลง แล้วส่งผลกระทบต่อราคาของหุ้นกู้ ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งทางบวกและลบต่อผู้ลงทุน

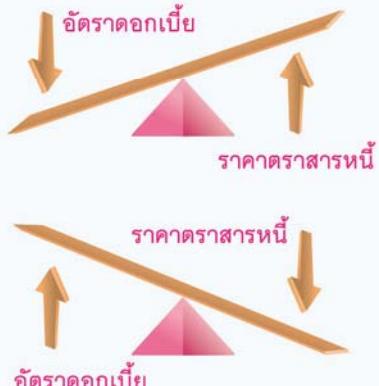
### ตัวอย่างคำถามเกี่ยวกับความเสี่ยงด้าน Interest rate risk:



เมื่อซื้อหุ้นกู้มาแล้ว อยากระขายหุ้นกู้ก่อนครบกำหนดอายุของหุ้นกู้ บันจะมีโอกาสได้กำไรจากการขายหุ้นกู้นั้นหรือไม่ ?

(interest rate risk)

ถ้าผู้ลงทุนต้องการขายหุ้นกู้ก่อนครบกำหนดอายุผู้ขายควรอธิบายว่าราคากู้ และอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม เช่น ถ้าอัตราดอกเบี้ยในตลาดมีแนวโน้มสูงขึ้นราคากู้จะลดลงและเมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดลดลงราคากู้จะเพิ่มขึ้นดังนั้นผู้ลงทุนจึงอาจได้กำไรหรือขาดทุนก็ได้ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยในห้องตลาดในช่วงที่ขาย เช่น หากเป็นช่วงอัตราดอกเบี้ยในตลาดขณะนั้นต่ำกว่าต่อหนี้เราซื้อหุ้นกู้นี้มาก็มีโอกาสได้กำไร เป็นต้น นอกจากนั้น ยิ่งหุ้นกู้มีอายุยาวมากเท่าไร หากดอกเบี้ยในห้องตลาดมีการปรับขึ้นลงก็จะส่งผลให้ราคากองหุ้นกู้เปลี่ยนแปลงได้มาก หรือมีความเสี่ยงด้าน interest rate risk สูงขึ้นกว่าหุ้นกู้อายุสั้น



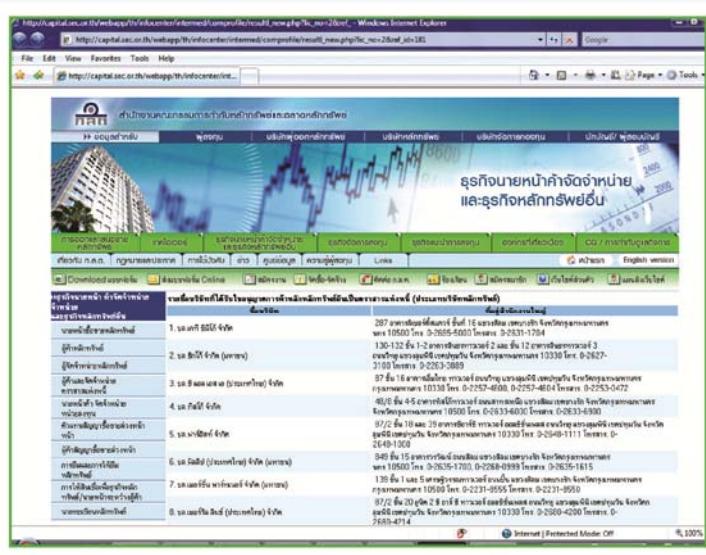
## Liquidity risk คือ ความเสี่ยงจากการที่ผู้ถือหุ้นกู้ อาจไม่สามารถซื้อหรือขายหุ้นกู้ได้ในเวลาหรือราคานี้ที่ต้องการ

ตัวอย่างคำจำกัดความเกี่ยวกับความเสี่ยงด้าน liquidity risk:

**?** เมื่อซื้อหุ้นกู้ไปแล้ว หากต้องการใช้เงิน โดยขายหุ้นกู้ที่ถืออยู่  
จะสามารถขายได้บ่ายหรือไม่ ? (liquidity risk) และขายได้กี่ใบ ?

ผู้ขายควรอธิบายให้ผู้ลงทุนทราบว่า การซื้อหุ้นกู้ได้ง่าย ขายได้คล่อง  
ขึ้นอยู่กับคุณภาพและความนิยมของหุ้นกู้ด้วยนั้น หากเป็นหุ้นกู้ที่ไม่เป็นที่ต้องการ  
ของตลาดอาจไม่สามารถซื้อขายได้ในเวลาราคาที่ถูกใจ

ผู้ลงทุน สามารถขายหุ้นกู้ได้ที่ ตลาดตราสารหนี้ (Bond Electronic Exchange (BEX)) (กรณีที่หุ้นกู้นั้นจดทะเบียนซื้อขายใน BEX) หรืออาจซื้อขาย  
โดยตรงกับผู้ค้าหลักทรัพย์ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทหลักทรัพย์ ก็ได้  
(ตรวจสอบรายชื่อด้วย website ก.ล.ต. www.sec.or.th)



## Tips กี่ควรแนะนำผู้ลงทุน

1. ควรทำความเข้าใจกับผู้ลงทุนว่า หุ้นกู้ที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้จัดจำหน่ายแม้จะให้ดอกเบี้ยเหมือนเงินฝาก แต่หุ้นกู้ไม่ใช่เงินฝากหรือสินค้าของธนาคาร ธนาคารเป็นเพียงผู้ขายเท่านั้น

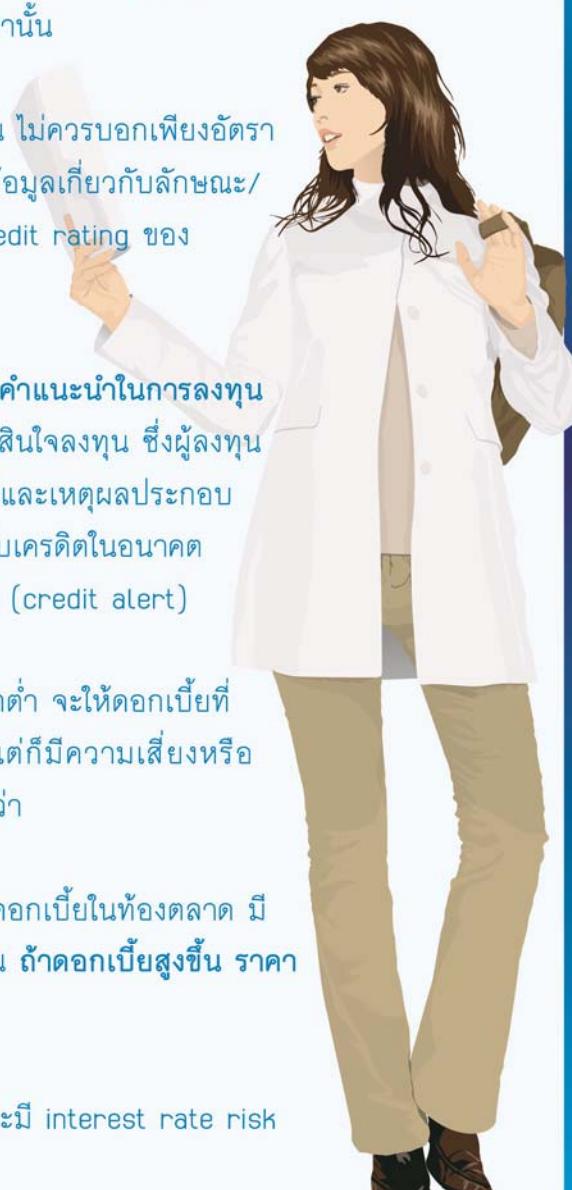
2. เวลาให้ข้อมูลผู้ลงทุน ไม่ควรบอกเพียงอัตราดอกเบี้ยที่ผู้ลงทุนจะได้รับ ให้บอกข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะ/เงื่อนไขต่างๆ ของหุ้นกู้ รวมทั้ง credit rating ของผู้ออกหุ้นกู้ และตัวหุ้นกู้ด้วย

3. Credit rating ไม่ใช่คำแนะนำในการลงทุน แต่เป็นข้อมูลที่ช่วยประกอบการตัดสินใจลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนควรพิจารณาข้อมูลทั้งด้านสัญลักษณ์และเหตุผลประกอบการจัดอันดับ รวมทั้งแนวโน้มอันดับเครดิตในอนาคต (rating outlook) และเครดิตพินิจ (credit alert)

4. หุ้นกู้ที่มีอันดับเครดิตต่ำ จะให้ดอกเบี้ยที่สูงกว่าหุ้นกู้ที่มีอันดับเครดิตสูง แต่ก็มีความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะไม่ได้รับชำระหนี้คืนสูงกว่า

5. ราคาหุ้นกู้และอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด มีความสัมพันธ์ในทิศทางข้ามกัน เช่น ถ้าดอกเบี้ยสูงขึ้น ราคาหุ้นกู้จะลดลง เป็นต้น

6. หุ้นกู้ที่มีอายุยาวๆ จะมี interest rate risk สูงกว่าหุ้นกู้อายุสั้น





ເພີ້ນຄລິດນາກ  
[www.sec.or.th](http://www.sec.or.th)

ກາຍໄດ້ຫວ່າຂອດຮາສາຮ່າງນີ້

ກະຕ

ສ່ານັກງານຄະດົມນາກ  
ບັນ 16 ອາຄາຣັບໂພ ວິກາຍ 93/1 ດນນວິກາຍ ແນວງຊູມເປົ່າ ເນຕປານຸມນ ກຽງທາພາ 10330  
ໂທ : 0-2695-9999, 0-2263-6499 ໂກຮສາ : 0-2256-7755  
Help Center : 0-263-6000 email : info@sec.or.th

